

Технічне завдання / Terms of Reference

Назва позиції:	Ключовий експерт – координатор експертної групи у рамках Проекту «Лабораторія місцевих фінансів» (Local Budgeting Lab) (23.2122.2-003.10).
Опис завдання:	Надання послуг з науково-методичного керівництва «Дослідженням впливу змін у механізмі сплати ПДФО на стійкість та адаптивність муніципальних бюджетів» (Study of the impact of changes to the PIT payment mechanism on the resiliency and adaptability of municipal budgets), включно з аналітичним узагальненням результатів кабінетного дослідження та модельних розрахунків, розробкою рекомендацій для органів влади й інших стейкхолдерів, підготовкою звіту та координацією роботи з керівником Проекту.
Країна / Місце роботи:	м. Київ, Україна.
Дата початку роботи:	1 січня 2026 р.
Тривалість/ або дата закінчення:	31 липня 2026 р.
Відповідальна контактна особа:	Людмила Григор'єва, асистент Проекту.

1. КОНТЕКСТ

Децентралізація є однією з найголовніших і найуспішніших реформ в Україні. Делегування територіальним громадам (ТГ) значної частини прав та обов'язків започаткувало процес формування самодостатніх місцевих спільнот. Під час повномасштабного російського вторгнення вони стали запорукою стійкості, мобілізуючи підтримку «знизу вгору», допомагаючи організовувати територіальну оборону та приймаючи велику кількість внутрішньо переміщених осіб. Проте тривалі військові дії негативно вплинули на місцеву бюджетну базу, спричиняючи нові дисбаланси й диспропорції та вимагаючи додаткових зусиль уряду щодо їх подолання. Через надмірну диференціацію ТГ за рівнем податкоспроможності наразі понад 70% з них є дотаційними.

[План для Ukraine Facility 2024–2027](#) визначає комплекс цільових реформ, які Україна має здійснити на шляху до ЄС. Одним із завдань є ухвалення змін до Бюджетного і Податкового кодексів щодо удосконалення механізму зарахування ПДФО до місцевих бюджетів відповідно до європейської практики, а також удосконалення (перегляд) механізму горизонтального вирівнювання місцевих бюджетів. У свою чергу Уряд офіційно затвердив [План заходів з реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні на 2024–2027 роки](#), де передбачив виконання вищезазначених завдань.

Значні можливості зміцнення фінансової спроможності ТГ в Україні пов'язані з удосконаленням місцевих податків і зборів, особливо податку на майно. Наразі вони не використовуються в повному обсязі. Затвердження [Національної стратегії доходів до 2030 року](#) як дорожньої карти для реформування податкової та митної системи стало важливим кроком для приведення українського законодавства у відповідність до норм і стандартів ЄС. Стратегія передбачає розширення повноважень муніципалітетів щодо інвентаризації об'єктів оподаткування та адміністрування податкових платежів, що, як очікується, позитивно вплине на фінанси місцевого самоврядування.

У цьому контексті Громадська організація «Український центр соціальних реформ» (надалі – УЦСР) уклала Грантову угоду з Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ)

GmbH на реалізацію Проекту «**Лабораторія місцевих фінансів**». Його загальна **мета**: створити аналітичну та науково обґрунтовану систему для прийняття рішень у сфері місцевих фінансів задля забезпечення фінансової спроможності місцевих органів влади, ефективного використання власних ресурсів, а також їхньої прозорості та підзвітності.

УЦСР потребує послуг ключового експерта для надання спеціалізованої експертизи у сфері реформування ПДФО, який відповідатиме за проведення «Дослідження впливу змін у механізмі сплати ПДФО на стійкість та адаптивність муніципальних бюджетів» та підготовку рекомендацій для зацікавлених сторін.

2. ЗАГАЛЬНА МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Основна мета «Дослідження впливу змін у механізмі сплати ПДФО на стійкість та адаптивність муніципальних бюджетів», яке реалізується у рамках Проекту «Лабораторія місцевих фінансів» — оцінити вплив змін механізму зарахування ПДФО на стійкість та адаптивність бюджетів ТГ та надати обґрунтовані рекомендації щодо шляхів проведення реформи, включаючи компенсаційні заходи для певних типів громад.

У кінцевому результаті має бути визначено перелік ТГ, які можуть зазнати суттєвого зменшення бюджетних надходжень у результаті зміни механізму зарахування ПДФО, оцінено величину таких збитків; підготовлено рекомендації щодо можливих шляхів запобігання надмірним втратам фінансового ресурсу в певних типах громад.

3. ОБСЯГ РОБІТ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Під керівництвом керівника Проекту та у координації з командою Виконавець має здійснювати наступні види робіт (Послуги):

1. Науково-методичне керівництво групою експертів під час проведення дослідження.
2. Розробка та узгодження методології дослідження впливу змін механізму зарахування ПДФО на стійкість і адаптивність муніципальних бюджетів.
3. Формування структури аналітичного звіту та ключових показників аналізу.
4. Методологічний супровід аналітичних і модельних робіт, узгодження припущень, сценаріїв та проміжних результатів.
5. Методологічне коригування підходів до розрахункових моделей.
6. Аналітична експертиза матеріалів, підготовлених іншими експертами.
7. Узагальнення результатів кабінетного дослідження і модельних розрахунків та розробка рекомендацій для органів влади й інших стейкхолдерів.
8. Підготовка й узгодження з керівником Проекту фінального звіту та презентації дослідження.

4. ЦІНОВА ПРОПОЗИЦІЯ І ГРАФІК ПЛАТЕЖІВ:

- 4.1 Претенденти повинні включити всі витрати, пов'язані з виконання робіт/послуг в їх ціновій пропозиції.
- 4.2 Платежі будуть здійснюватися за умови досягнення та погодження УЦСР відповідних результатів.

5. ВИМОГИ ЩОДО МОНІТОРИНГУ/ ЗВІТНОСТІ:

- 5.1 Виконавець повинен надати поетапні звіти про виконані роботи Асистенту Проекту в електронному вигляді (формати *.docx, *.xlsx і *.pptx, залежно від потреби), мова звітів — англійська. За результатами виконання договору має бути підготовлено остаточний звіт,

який подано до **31 липня 2026**, мова звіту – англійська та українська. Шаблони звітів будуть надані після підписання договору.

- 5.2 У разі затримки у здійсненні запланованих заходів, або появи будь-яких факторів, що впливають на якість та строки виконання робіт, виконавець має вжити негайних заходів щодо повідомлення Асистента Проекту із зазначенням причин та запропонованих рішень.

6. КВАЛІФІКАЦІЯ ВИКОНАВЦЯ:

1. Освіта/підготовка: PhD з економіки чи фінансів.
2. Загальний професійний досвід: мінімум 5 років відповідного досвіду роботи у сфері регіональних досліджень та місцевих фінансів, у тому числі досвід моделювання процесів розподілу податків між місцевими бюджетами.
3. Спеціальний професійний досвід: мінімум 5 років досвіду у сфері досліджень ринку праці та демографії.
4. Досвід співробітництва з розвитку (DC): мінімум 2 роки досвіду у проектах DC.
5. Вільне володіння українською мовою. Знання англійської мови розглядається у якості переваги.
6. Участь у розробці методик, стратегій, оцінок, державних програм, концепцій, змін до діючого законодавства та нормативно-правових актів тощо розглядається у якості переваги.
7. Інше: 2 публікації з проблем оподаткування та місцевого розвитку.

Резюме з необхідним досвідом роботи має свідчити про здатність виконання робіт за цим завданням.

7. Критерії підписання договору:

- 7.1 Пропозиція найнижчої ціни (фінансова пропозиція) та належний професійний рівень, який свідчить про спроможність якісного виконання робіт.

Підготував _____

Людмила Григор'єва, асистент Проекту

Затвердив _____

Елла Лібанова, директор ГО «УЦСР»

